

تکارش : آقای موبد فیروز آذرگشسب

سخنی چند درباره گاتاها

همانطور که در شماره های ۱ و ۲ و ۳ دوره سی و یکم مجله شریفه ارمغان متذکر گردید آیات مقدس گاتاها دارای مفاهیمی بسیار عمیق و عالی میباشد که اگر درست ترجمه و تفسیر نشود مفهوم بچگانه و غیر منطقی پیدا خواهد کرد . متأسفانه چون خاورشناسان چندان توجهی بمعنای حقیقی واژهها نکرده اند اغلب آیات آسمانی گاتاها که توسط آنها ترجمه شده است الهامبخش نبوده و حتی گاهی بقدری نامفهوم است که تا خواننده اطلاعات قبلی از موضوع نداشته باشد چیزی درك نمیکند .

برای مثال در آینجا آیه دهم از هات ۳۲ یسنا (اهنود گاتا) را که اوستا شناس فقید پروفیسور بارتولومه به آلمانی ترجمه و دانشمند محترم جناب آقای پوردادو آن را بفارسی برگردانده اند در اینجا نقل مینماید :

« این است آن کسی که کلام مقدس را ننگین ساخته - از ستوران و خورشید بزشتی یاد میکند - زشتی که با دیدگان نیز میتوان دید و هوشمندان را از دروغ پرستان میشمرد و چرا گاهان را ویران میکند و بصد پیروان راستی سلاح بکار میبرد » شخصی که اطلاعات کافی از معتقدات زرتشتیان و اصول مذهب آنها نداشته باشد وقتی که آیه فوق را میخواند در شکفت خواهد شد که آیا منظور پیمبر بزرگ آریائی از یاد کردن ستور و یا سماو و خورشید بزشتی چیست - و منظور از ذکر زشتی که با دیدگان نیز میتوان دید « کدام است ؟ چرا يك برگزیده خدا که مأموریت بزرگتری چون ارشاد بشر بسوی معنویات را دارد باید مرتب صحبت

از ستور و گاو و چراگاه و چمنزار و گاوچرانی و چوپانی و از این قبیل کلمات بنماید؟

متأسفانه همانطور که در شماره‌های قبلی این مجله شریفه یاد آور گردید هر که جاواژه گائر یا گام بوده است به گاو و ستور ترجمه و واژه «واسترا» به چراگاه و چوپانی بر گردانده شده است در صورتیکه معانی مزبور مجازی بوده و مفهوم حقیقی آنها به ترتیب جهان، زمین یا آفرینش - حامی و رهبر و معنویات میباشد.

قبل از اینکه به ترجمه صحیح آیه فوق به پردازیم تا منظور واقعی اشوزرتشت روشن گردد لازم میدانم توجه خوانندگان محترم را به مفاد آیات ۳ تا ۸ فصل ۳۲ یسنا یعنی همین فصل مورد بحث که در شماره سوم سال ۱۳۴۱ مجله ارمنان ذکر شده است جلب نمایم.

در شماره مزبور از اشخاص گناهکار و کسانی که در زمره بدکاران محسوب میشوند و همچنین علت اینکه چرا جمشید شاهنشاه پیشدادی نیز از جمله گناهکاران شناخته شده است مفصلاً بحث گردیده. در دنباله آیات قبلی باز در بند نهم و دهم بدکر گروه دیگری از بزهاران پرداخته و طرز کار آنها را تشریح میکند.

در بند نهم میفرماید از جمله گناهکارانند آموزگاران گمراه کننده‌ای که کلام مقدس و سخنان حکیمانه پیمبر آریائی را تحریف کرده و بنفع خود تعبیر و تفسیر میکنند و با تعلیمات سوء خود خرد و عقل انسان را مختل، نقشه‌زندگان را اورا تباہ و نیات پاک و عشق و محبت اورا که از «وهومن» اندیشه پاک و ضمیر روشن سرچشمه میگیرد زایل میسازند و اورا از انجام کارهای نیک باز میدارند.

زرتشت از اهورامزدا پروردگار توانا خواستار است که قدرت این ناپاکان گمراه کننده را عقیم سازد و فرصت اذیت و آزار را به آنها ندهد و در بند دهم که موضوع بحث این مقاله میباشد توضیح بیشتری راجع به بدکاران نامبرده و عملیات

دشمنان کیش اهورائی داده شده است چنانکه میفرماید :

کسانی که احترام و نیایش بخورشید عالم تاب و زمین بارور را که رویاننده گیاهها و درختان است و در حقیقت میتوان آن را از لحاظ مجازی ، در تمام مخلوقات دانست گناه میدانند و دستور صریح زرتشت را مبنی بر آباد کردن زمین و کشت و زرع و نیایش و احترام خورشید که مایه حیات تمام موجودات و نشو و نمای نباتات است زشت و ناپسند می شمارند کسانی هستند که کلام مقدس را تحریف کرده سعی دارند حقایق کیش مزدائی را دگرگون جلوه دهند و با موعظه های غلط مردمان نیک نفس و پارسا را گمراه کنند و بدروغ پرستی و راه اهریمنی سوق دهند اینها مردمانی هستند که بنا به خاورشناسان « چرا گاهها را ویران کنند » و بنا بقول شادروان دکتر تاراپور والا دانشمند فقید پارسی « افکار نیک اشخاص را مسموم سازند و معنویات را از بین ببرند » - اینها کسانی هستند که پیروان راستی و درستی یعنی پرهیزکاران و پارسایان را مورد اذیت و آزار قرار دهند و سلاح خود را بطرف آنها پرتاب کنند و در حقیقت دشمن کیش زرتشت و دروغ پرستانی میباشند که با پیغمبر خدا سر جنگ و دعوا دارند و نمی خواهند اصول راستی و درستی ریشه دوانیده و مردم از بدبختی و فلاکت نجات پیدا کنند .

دو آیه نهم و دهم یسنای ۳۲ در واقع راجع به مخالفین کیش زرتشت و دشمنان پیمبر سخن میراند و از کسانی نام میبرد که با تمام قوا میکوشند مردم را از راه راست منحرف سازند و خرابکاریهای خود را در جاهای تاریک و سرپوشیده و مخفی از انظار انجام دهند و بهمین جهت این دسته از اشخاص اصرار دارند از احترام بنور و روشنائی و زمین و خاک که یکی پرستش سو و قبله گاه زرتشتیان و دیگری از عناصر چهار گانه مورد احترام پیروان این کیش است جلوگیری بعمل آورده و عمل آنان را نکوهیده و گناه شمارند - زرتشت از پرورگار دانا و توانا آرزو دارد

که اشخاص پرهیزکار و با خدا از گزند این اهریمن صفتان در امان باشند و سلاح آنها کارگر نیفتد.

با توضیحات بالا تصور میکنم اکنون ترجمه آیه دهم یسنای ۳۲ چنانکه دکتر تاراپوروالا در کتاب کاتاهای خود داده اند و در زیر نقل میشود برای خوانندگان محترم قابل درک و فهم باشد؟

« بدرستی که این شخص کلام مقدس را تحریف میکنند وقتی که دیدن (احترام) زمین و خورشید را با دو چشم بدترین گناه می‌شمارد - او نیک منشان را بدروغ پرستی سوق میدهد و (او) کسی است که افکار نیک (معنویات) را مسموم (تباه) می‌سازد و سلاح را بطرف پرهیزکاران پرتاب میکند. »

دل

دلی دارم دل از جان بر گرفته
 امید از کفر و ایمان بر گرفته
 درون خویش دائم ریش خواهد
 بلا هر چند ببند بیش خواهد
 ز دست این دل دیوانه مستم
 درون سینه دشمن می پرستم
 عبید زاکانی